

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 11 § lagen om fiske

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om fiske kompletteras så, att förbud mot mete, pilkfiske eller handredskapsfiske kan meddelas eller dylikt fiske begränsas för viss tid även när vattenområdets ägare eller någon annan innehavare av fiskerätt använder området för kommersiellt fiske eller för andra särskilda fiskeändamål. I dylika situationer är en förut-sättning för meddelande av fiskeförbud eller fiskebegränsning särskilt att i fiskevattnen

görs betydande utplanteringar av fisk eller kräftor för bedrivande av fiske. Det föreslås att ett fiskeförbud även kan basera sig på andra särskilda skäl för säkerställande av fisk- eller kräftbeståndet eller på de behov som den fiskeriekonomiska forskningen har. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stad-fäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

Den grundläggande principen i lagen om fiske (286/1982) är att man vid bedrivande av fiske bör eftersträvas största möjliga bestående produktivitet hos vattenområdena. Lagen om fiske förpliktar vattenområdets ägare att särskilt sörja för att fiskbeståndet utnyttjas rationellt och med beaktande av fiskeriekonomiska synpunkter. Dessutom skall vattenområdets ägare dra försorg om vården och ökningen av fiskbeståndet. I detta sammanhang skall sådana åtgärder undvikas som kan inverka skadligt eller menligt på naturen och dess jämvikt.

Beslut om nyttjande av fiskerätten fattas av vattenområdets ägare, om inte denna rätt har överlåtit till någon annan eller om inte något annat föreskrivs i lagen om fiske.

I lagen om fiske har 1993 gjorts de ändringar som var nödvändiga med tanke på Finlands anslutning till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt 6 § 1 mom. har varje i Finland varaktigt bosatt medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet rätt att fiska inom allmänt vattenområde i havet samt inom Finlands fiskezon. Medborgare i Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige har inom nämnda område oberoende av boningsort rätt till husbehovs- och fritidsfiske. I 7 § 1 mom. bestäms om

bedrivande av fiske inom ett allmänt vattenområde i en insjö. Enligt momentet har var och en som inte endast tillfälligt är bosatt i en kommun som sträcker sig till insjön rätt att bedriva krokfiske inom ett allmänt vattenområde i insjön. Krokfiske definieras inte närmare i lagen. I praktiken anses det omfatta fångst med alla sådana fångstredskap som har ett bete med krok. Som krokbeten betraktas sålunda bl.a. metspö, pilk och andra spöfiskerredskap som har ett bete med krok samt drag.

År 1995 väcktes i riksdagen en lagmotion gällande mete, pilkfiske och handredskapsfiske (LM 4/1995 rd), vilken ledde till att flera paragrafer i lagen om fiske ändrades. Genom nämnda lagändring från 1996 omfattades mete och pilkfiske av den avgiftsfria allmänna fiskerätten. Genom ändringen av 8 § lagen om fiske föreskrevs att utöver mete och pilkfiske omfattas även handredskapsfiske av den allmänna fiskerätten. Bedrivandet av handredskapsfiske blev dock i regel avgiftsbelagt.

Mete, pilkfiske och handredskapsfiske får inte bedrivas i obegränsad utsträckning. I 88 § lagen om fiske bestäms gränserna för bedrivande av avgiftsfritt mete och pilkfiske. Mete är avgiftsfritt endast då det bedrivs med spö utan en för kastfiske lämpad rulle och då spöet eller reven befinner sig i eller inom

räckhåll för den metandes hand och då betet inte är en pilk, ett drag, en fluga eller något annat konstgjort don. Pilkfiske är avgiftsfritt endast då fisket bedrivs med pilk fäst vid en rev som hålls i rörelse i lodrät riktning så att reven hålls i handen eller det används ett kort spö, som inte är lämpat för kastfiske.

Definitionen av handredskapsfiske som bedrivs med stöd av den allmänna fiskerätten ingår i 8 § lagen om fiske. Handredskapsfiske får mot en avgift som uppbärs länsvis bedrivas med ett spö, en rulle och ett bete, och trollingfiske dessutom med ett viktdrag eller en paravan.

Enligt 8 § är ovan avsett mete, pilkfiske och handredskapsfiske inte tillåtet i forsar och strömdrag i lax- eller sikförande vattendrag och inte heller i vattenområden inom vilka fiske med stöd av någon annan bestämmelse är förbjudet. För tävlingar i mete, pilkfiske och handredskapsfiske eller andra motsvarande anordnade tillställningar skall också tillstånd av vattenområdets ägare inhämtas.

I samband med behandlingen av lagmotionen har även 11 § lagen om fiske ändrats. I paragrafen föreskrivs om de förutsättningar under vilka mete, pilkfiske och handredskapsfiske kan förbjudas eller begränsas. Enligt det nuvarande 1 mom. kan mete eller pilkfiske eller beviljande av tillstånd som avses i 9 § begränsas eller förbjudas för bestämd tid, om i 1 § nämnda syftemål eller särskilda skäl kräver det.

I jord- och skogsbruksutskottets betänkande (JsUB 9/1996 rd – LM 4/1995 rd), som gavs med anledning av lagmotionen, har föreslagits att handredskapsfiske skall vara begränsat på samma sätt som mete och pilkfiske. I betänkandet anses vidare att ett särskilt skäl kunde vara till exempel ett oskäligt fisketryck med hänsyn till fiskbeståndet inom ett visst vattenområde eller betydande utplanteringar av fisk i kommersiellt syfte till förmån för ett visst fiskevatten.

Paragrafens 2 mom. motsvarar dock inte motiveringen till jord- och skogsbruksutskottets betänkande. Sålunda skall handredskapsfiske förbjudas inom ett vattenområde där detta krävs för att säkerställa resultaten av en osedvanligt effektiv vård av fiskbeståndet, för att skydda viktiga lekområden för rovfisk eller för att förhindra överdrivna störningar eller för att trygga havsfåglars häckning under häckningstiden. Det förbjudna området kan utgöra högst 25 procent av fiskeområdets vattenareal. Grunderna för begränsning av

handredskapsfiske avviker sålunda från vad som föreskrivs om förbud mot mete och pilkfiske.

2. Rättspraxis

I rättspraxis har det tidigare regelrätt ansetts att mete, pilkfiske och handredskapsfiske som avses i 8 § lagen om fiske med stöd av 11 § lagen om fiske kan förbjudas inom ett begränsat vattenområde, t.ex. en liten insjö eller ett träsk, om vattenområdet används i kommersiellt syfte och i det har utplanterats regnbågsforell, öring, röding eller andra värdefulla fiskarter och området används i kommersiellt syfte för fiske- och annan turism samt även dels för upprätthållande av lokalbefolkningens fritidsfiske, dels för främjande av fritidsfisket, t.ex. för "put&take" – verksamhet.

Högsta förvaltningsdomstolen har i ett bevärsärende genom beslut Dnr 1149/3/00 av den 6 februari 2002 intagit en från tidigare rättspraxis avvikande standpunkt om tolkningen av 8 och 11 § lagen om fiske. I rättsfallet var det fråga om huruvida en förening kan föreläggas ett i 11 § lagen om fiske avsett fiskeförbud i en insjövik som den arrenderat av fiskelagen för fritidsfiske, när området fick stängas av med nät eller någon annan anordning och inom området hade under tidigare år utplanterats regnbågsforell motsvarande mer än hälften av den totala utplanteringsmängden och dessutom saimenröding, kanadaröding och öring. Fritidsfisket baserade sig på villkoren i det arrendeavtal som ingåtts mellan vattenområdets ägare och föreningen samt på att föreningen sålde fisketillstånd inom området för att finansiera sin verksamhet. De medel som flöt in genom tillstånden användes till anskaffning av nya fiskar.

Högsta förvaltningsdomstolen upphävde det förbud mot mete, pilkfiske och handredskapsfiske som utfärdats för viken och motiverade sitt beslut bl.a. med att föreningens kommersiella fritidsfiske inte tjänar i 1 § lagen om fiske avsedda syftemål om eftersträvande av största möjliga bestående produktivitet hos vattenområdena och ökning av fiskbeståndet, eftersom de utplanterade fiskarna bestod av regnbågsforell av fångststorlek som inte hör till de naturliga arterna i Finlands vattendrag och inte kan föröka sig i Finlands naturliga vatten. Sättfiskarna blir fångade inom en kort tid. Fisk måste utplan-

teras flera gånger om året. De utförda utplanteringarna tjänar bevarandet av fiskbeståndet i syfte att garantera kontinuiteten i den kommersiella verksamhet som bedrivs av föreningen. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg också att det kommersiella fritidsfiske som föreningen bedrev inte utgjorde sådana särskilda skäl med stöd av vilka en begränsning eller ett förbud enligt 11 § 1 mom. lagen om fiske kunde utfärdas. Högsta förvaltningsdomstolen motiverade sitt beslut dessutom med att de utplanteringar som gjorts inte kunde anses som osedvanligt effektiv vård av fiskevattnen, varför det i detta sammanhang inte kunde vara fråga om trygghandlet av sådan vård.

3. Bedömning av nuläget

I vårt land finns ca 300 fiskeställen som fungerar med put&take –principen. Syftet med nämnda fiske kan ha mycket varierande ursprung. Det kan vara fråga om att ordna fiskemöjligheter för delägarna i samfälliga vattenområden, medlemmarna i ett fiskesällskap eller en fiskeförening eller att fisketurister eller andra utomstående erbjuds möjligheter till fiske. Typiskt för verksamheten är dock alltid att den som tillhandahåller möjligheterna till fiske eftersträvar att med hjälp av stora utplanteringar säkerställa fiskaren en så gott som säker fångst.

Av dem som tillhandahåller put&take –fiske utgörs i praktiken den största gruppen aktörer av delägarlagen i samfälliga vattenområden (35 %). Andra betydande aktörer i branschen är fiskesällskapen (21 %), privata företagare (21 %) och Forststyrelsen (15 %).

Med stöd av 11 § 1 mom. i den gällande lagen om fiske kan om särskilda skäl kräver det, sådant mete och pilkfiske som omfattas av den allmänna fiskerätten begränsas eller förbjudas inom ett bestämt vattenområde. Enligt samma princip kan däremot inte handredskapsfiske, som baserar sig på den allmänna fiskerätten begränsas eller förbjudas, fastän handredskapsfiske anses vara en något mer effektiv fiskemetod än mete och pilkfiske, särskilt i fråga om laxfiskar. Handredskapsfiske som bedrivs med stöd av ett länsvis beviljat tillstånd kan inte med stöd av lagen om fiske förbjudas eller begränsas ens när det är fråga om fiske i t.ex. sådana dammar med naturligt foder eller små träsk som används för utplantering av fisk eller för fis-

keriekonomisk forskning. Ursprungligen var tanken dock att handredskapsfiske endast skall bedrivs i öppna naturliga vattendrag, däremot inte i dammar med naturligt foder eller vattenområden som tagits i bruk för något annat särskilt ändamål.

4. Propositionens mål och föreslagna ändringar

4.1. Allmänt

Den allmänna fiskerätten ger var och en som är intresserad av mete, pilkfiske och handredskapsfiske möjlighet att fiska. Utan begränsningar kan dessa rättigheter inom vissa områden dock medföra ett så stort fisketryck att det värdefulla fiskbeståndet försämras betydligt.

Ägaren av ett vattenområde eller innehavaren av fiskerätten kan ha tagit ett visst vattenområde i särskild användning och i detta syfte utplanterat insjööring, regnbågsforell eller någon annan värdefull fiskart av fångststorlek inom vattenområdet. Syftet med utplanteringarna kan hänföra sig till t.ex. fisketurism eller främjande av fritidsfisket, ordnande av fisketävlingar eller någon annan liknande verksamhet. Bedrivandet av sådant handredskapsfiske som baserar sig på den allmänna fiskerätten inom området kan göra att detta mål omöjligen kan uppnås.

Utplanteringar av fisk kan göras även i fiskeriekonomiskt syfte. Utplanteringarna kan göras i små insjöar och träsk, där fiskbeståndet kan följas upp på ett effektivt och så tillförlitligt sätt som möjligt. I samband med utplanteringar som gjorts i forskningssyfte används såväl värdefulla som i ekonomiskt hänseende mindre värdefulla fiskarter, allt beroende på forskningsbehovet i fråga. Fiske med stöd av den allmänna fiskerätten förhindrar i dylika fall bedrivandet av en ändamålsenlig forskning.

Den allmänna fiskerätten kan å andra sidan tillämpas inom mycket vidsträckt område. Fiskerätten behöver inte kunna tillämpas i den utsträckning att den övriga verksamheten på ett orimligt sätt blir lidande. Därför föreslås att den allmänna fiskerätten skall kunna begränsas eller vid behov helt förbjudas för bestämd tid.

Syftet med lagförslaget är att begränsa den allmänna fiskerätten inom sådana områden som används för särskilda ändamål och inom

vilka ovan avsedda olägenheter kan uppstå. Samtidigt går man in för att samordna begränsningarna av den allmänna fiskerätten i fråga om olika former av fiske.

4.2. Föreslagna ändringar

I syfte att uppnå nämnda mål föreslås att 11 § 1 mom. lagen om fiske ändras så, att mete, pilkfiske och handredskapsfiske som bedrivs med stöd av den allmänna fiskerätten skall kunna begränsas eller förbjudas för högst fem år åt gången i de fall som nämns i lagrummet.

Det föreslås att utfärdandet av en begränsning eller ett förbud enligt 1 mom. 1 punkten skall kunna basera sig på säkerställandet av en osedvanligt effektiv vård av fiskbeståndet eller resultaten av sådan vård. Med fiskbestånd avses i detta sammanhang ett fiskbestånd som förökar sig naturligt i vattendrag. En osedvanligt effektiv vård av fiskevatten kan i sin tur inbegripa t.o.m. mycket varierande åtgärder, av vilka utplantering av fisk, åtgärder för vård av fiskevatten i syfte att främja fiskbeståndets välmåga, skydd för fredade områden och lekomyråden och andra med dessa jämförbara åtgärder är sådana att de, om de vidtas på ett riktigt sätt, kan bidra avsevärt till att öka och bevara det lokala fiskbeståndet. Dessa åtgärder medför i allmänhet kostnader för vattenområdets ägare, vilka bör kompenseras genom en ökad avkastning från fiskbeståndet.

Enligt vad som föreslås i 1 mom. 2 punkten kan även bedrivandet av fiskeriekonomisk forskning anses som en orsak som berättigar till begränsning av den allmänna fiskerätten. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet bedriver forskning kring t.ex. förökningen, tillväxttakten, rörligheten och hälsan hos fiskar samt andra sådana fiskeriekonomiska omständigheter för vilkas del säkerställandet av resultaten i vissa situationer kan förutsätta att naturliga vatten eller vattendrag fredas för bestämd tid.

Det föreslås att det med stöd av 1 mom. 3 punkten skall kunna utfärdas ett allmänt fiskeförbud för tryggande av fisk- och kräftbeståndet. Här avses ett sådant naturligt fisk- eller kräftbestånd vars tillstånd inte längre är så gott att det kan minskas i obegränsad utsträckning. I dessa situationer är det möjligt att bevara beståndet antingen genom fortgående utplanteringar av fisk eller kräftor eller genom att förbjuda fångst för bestämd tid.

Avsikten är att med stöd av 1 mom. 4 punkten säkerställa det ekonomiska utnyttjandet av sådana utplanteringar av fisk eller kräftor som gjorts i kommersiellt syfte. I kommersiellt syfte utplanteras i vattendrag ofta ädel fiskar av fångststorlek, t.ex. insjööring, regnbågsforell, gös och andra med dem jämförbara fiskarter. Sätffisken hör nödvändigtvis inte till de naturliga arterna i fiskevatten och fångas ofta mycket snabbt. Dessa utplanteringar görs oftast för att tillgodose fisketuristernas och fritidsfiskarnas fiskebehov eller för rekreatiönsändamål för medlemmarna i fiskeföreningar och fiskesällskap. Eftersom köpta fiskar av fångststorlek är tämligen värdefulla, föreslås att fiske i sådana fiskevatten skall vara tillåtet endast med tillstånd av vattenområdets ägare eller innehavaren av fiskerätten och mot en avgift som denna fastställs. Ett allmänt fiskeförbud kan behövas även då fisketävlingar eller andra verksamheter för befrämjandet av fiskehobbyn ordnas genom att utplantera och använda som lockmedel fisk av fångststorlek utan att sträva efter ekonomisk nytta. I sådana fall är det fråga om verksamhet i allmännyttigt syfte för att ge liv åt fiskehobbyn, vilket är en tillräcklig orsak att med stöd av punkt 4 bevilja ett allmänt fiskeförbud för viss tid för området som nyttjas för denna verksamhet och är föremål för utplanteringar.

Det föreslås att utövandet av den allmänna fiskerätten med stöd av 1 mom. 5 punkten skall kunna förbjudas även för att förhindra överdrivna störningar. I detta sammanhang skall begreppet överdrivna störningar förstås i vid bemärkelse. Överdrivna störningar kan föräntas till exempel av buller- eller nedskräpningsolägenheter som en följd av utövandet av den allmänna fiskerätten, störningar som riktas till lekomyrådena för rovfisk, störande av fåglarnas häckning eller störningar på grund av vattentrafiken. För att störningarna skall kunna anses vara överdrivna, skall de också vara återkommande eller fortgående och ha negativa påföljder för omgivningen.

Under senare år har olika förändringar i fiskeredskapen och fiskesätten skett i snabb takt med följd för fångstens storlek och kvalitet. Det är mycket sannolikt att denna utveckling fortsätter och att förändringarna är oförutsägbara. Då förhållandena och fiskesätten plötsligt förändras kan det vara skäl att lokalt begränsa nyttjandet av den allmänna fiskerätten. Av denna orsak föreslås det att i 1 mom.

6 punkten tas in en bestämmelse enligt vilken ett allmänt fiskeförbud skall kunna utfärdas av även andra särskilda orsaker. En sådan orsak skall dock till sina negativa verkningar vara jämförbar med de orsaker som avses i 1? 5 punkten.

De föreslagna grunderna för begränsningar eller förbud följer i huvudsak de grunder för begränsning som tidigare i praktiken iakttagits i fråga om förbud mot mete och pilkfiske. De föreslagna grunderna för begränsning har i praktiken visat sig vara tillräckliga för att trygga rättigheterna såväl för ägaren av vattenområdet och innehavaren av fiskerätten som för den som utnyttjar den allmänna fiskerätten.

Det föreslås att i paragrafens 2 mom. tas in en bestämmelse om behörig myndighet. Behörig myndighet i fråga om begränsning eller förbud gällande den allmänna fiskerätten skall fortfarande vara vederbörande arbetskrafts- och näringscentral. Även den tid för vilken en begränsning kan utfärdas föreslås vara densamma, dvs. högst fem år åt gången. Avsikten är att arbetskrafts- och näringscentralen på eget initiativ skall kunna fatta beslut om utfärdande av en begränsning eller ett förbud gällande fiskerätten i sådana fall där den anser att en begränsning eller ett förbud bör utfärdas. Initiativ till utfärdande av ett förbud eller en begränsning gällande fiske kan tas av vattenområdets ägare, någon annan innehavare av fiskerätten samt av i regel samma instanser som även enligt den gällande lagstiftningen kan vara initiativtagare. Det föreslås att i 2 mom. även tas in en bestämmelse om de befogenheter med stöd av vilka arbetskrafts- och näringscentralen kan ställa behövliga villkor för beslutet om begränsning eller förbud. Sådana villkor kan vara t.ex. skyldighet att utföra utplanteringar under tillsyn av arbetskrafts- och näringscentralen eller fiskeområdet, avgivandet av rapporter om utplanteringarna och fisket inom det område som begränsningen gäller samt lämnandet av andra uppgifter som är nödvändiga med tanke på användningen av det område som begränsningen eller förbudet gäller och övervakningen av att villkoren i beslutet iakttas.

Det föreslås att maximiarealen av de områden som begränsningen eller förbudet gäller bibehålls i dess nuvarande storlek, dvs. sammanlagt högst 25 procent av vattenarealen inom respektive fiskeområde.

I paragrafens 3 mom. föreslås en föreskrift

om fiskeområdets rätt att utfärda en begränsning eller ett förbud som avses i 1 mom. för högst sex månader. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 3 mom. I sak är dock momentet mera omfattande än tidigare eftersom fiskeområdet skulle kunna förutom mete och pilkfiske även för en tid av högst sex månader begränsa handredskapsfiske som bedrivs med stöd av allmän fiskerätt. Ändringen behövs för att förenhetliga förfarandet vid nyttjandet och begränsningen av allmän fiskerätt. Behovet av förenhetligandet påverkas speciellt av att handredskapsfiske anses i någon mån vara en effektivare fiskeform än mete och pilkfiske. I situationer var fiskeområdet kan begränsa mete och pilkfiske som bedrivs med stöd av allmän fiskerätt bör det på samma vis kunna begränsa även handredskapsfiske som bedrivs med stöd av allmän fiskerätt.

Enligt vad som anges i 3 mom. kan ett fiskeområde också på eget initiativ besluta om utfärdande av ett förbud eller en begränsning som avses i 1 mom. för en bestämd tid. Det föreslås att ett förbud gällande den allmänna fiskerätten också skall kunna utfärdas i de fall som avses i 1 mom. 4 punkten. Just i sådana fall som de som nämns i 4 punkten kan den rätt att utnyttja vattenområdet som tillkommer ägaren eller innehavaren av fiskerätten dock i onödigt hög grad komma att förbigås i samband med främjandet av fördelarna för utomstående grupper. I syfte att trygga de rättigheter som tillkommer ägaren och innehavaren av fiskerätten är det därför nödvändigt att utfärdandet av beslut om förbud eller begränsning i kommersiellt eller något annat särskilt syfte begränsas så, att beslutet alltid kräver samtycke av vattenområdets ägare eller innehavaren av fiskerätten. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i 11 § 4 mom.

I praktiken finns det behov av att häva eller ändra begränsningarna gällande fiskeförbud. En orsak har varit att den som ansöker om förbud önskar ändra sina planer på utplantering så, att verksamheten inte längre motsvarar den situation som rådde då förbud eller begränsning söktes. Förbudet eller begränsningen har också kunnat bli onödig av skäl som inte beror på sökanden. Sådana skäl kan vara t.ex. att den verksamhet som bedrivits inom vattenområdet har upphört på grund av företagarens sjukdom eller av ekonomiska orsaker. I lagen saknas dock en tydlig bestämmelse om att beslutet om begränsning eller förbud i dylika och andra motsvarande

fall kan ändras eller förbudet eller begränsningen gällande fiske upphävas. Därför föreslås att i 5 mom. tas in en bestämmelse om att arbetskrafts- och näringscentralen kan upphäva en begränsning eller ett förbud eller ändra villkoren för sådana, om skäl för att bibehålla förbudet eller begränsningen inte längre föreligger.

5. Propositionens verkningar

5.1. Verkningar i fråga om organisation

De ändringar som föreslås i lagen om fiske förtydligar och effektiviserar samtidigt arbetskrafts- och näringscentralernas beslutsfattande i frågor som gäller förbud mot och begränsningar av rätten gällande mete, pilkfiske och handredskapsfiske. Propositionen har inte några andra direkta verkningar på statsförvaltningens organisation.

5.2. Ekonomiska verkningar

Propositionens ekonomiska verkningar följer i första hand av att säkerställandet av utplantering av fisk av fångststorlek har en positiv inverkan på bevarandet av objekten för fisketurism och närfiske samt på främjandet av fisketurismen. Propositionen medför indirekta ekonomiska fördelar även för fiskodlarna och de företagare som sköter fisktransporterna i och med att i de särskilda objekten för specialfiske kan fortsättningsvis utplanteras sådana värdefulla fiskarter som är populära bland fiskefolket, såsom t.ex. regnbågsforell. Den ekonomiska nytta som tillkommer privata företagare kan dock inte mätas i pengar. De föreslagna ändringarna har inga betydande verkningar i fråga om dem som bedriver fiske.

5.3. Verkningar i fråga om medborgarnas ställning

Med de föreslagna ändringarna säkerställer man att ägaren av fiskevattnen och innehavaren av fiskerätten har möjlighet att använda sina vattenområden på ett produktivt sätt.

Propositionen har inte några verkningar på mete, pilkfiske och handredskapsfiske som bedrivs med stöd av den allmänna fiskerätten, eftersom nämnda fiskeformer ur-

sprungligen också varit avsedda endast för öppna naturliga vatten och inte alls för vattenområden som tagits i särskilt bruk. Avsikten är att förbuden och begränsningarna liksom förut som mest skall kunna omfatta 25 % av respektive fiskeområdes vattenareal. I praktiken har förbuden gällt en mycket liten del av de områden inom vilka fiske som baserar sig på den allmänna fiskerätten varit tillåtet med stöd av lag.

Med utplantering av fisk säkerställs fångst-säkerheten även inom närfiskeområden i närheten av tätorter och upprätthålls samt främjas fiskeintresset hos unga.

Propositionen har inte några andra verkningar för medborgarna.

6. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts hos avdelningarna vid jord- och skogsbruksministeriet samt hos finansministeriet, justitieministeriet, miljöministeriet, arbetskrafts- och näringscentralernas fiskerienheter (11 st.), Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Centralförbundet för fiskerihushållning rf, Finlands Yrkesfiskarförbund rf, Finlands fiskhandlarförbund rf, Suomen Kalamiesten Keskusliitto - Finlands Fritidsfiskares Centralförbund ry, Finlands Fiskodlarförbund rf,

Andelslaget Yrkesfiskarnas Producentorganisation YFPO, Sametinget och skoltarnas förtroendeman. Sammanlagt 23 utlåtanden inlämnades.

I utlåtandena ansågs allmänt att den föreslagna ändringen av 11 § fiskelagen är nödvändig. De preciseringar som föreslogs i utlåtandena har också i mån av möjlighet beaktats vid beredningen av propositionen.

7. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen Följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 11 § lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 april 1982 om fiske (286/1982) 11 §, sådan den lyder i lag 1045/1996,
som följer:

11 §

Arbetskrafts- och näringscentralen har rätt att inom ett bestämt vattenområde begränsa i 8 § avsett mete, pilkfiske och handredskapsfiske samt sådant beviljande av tillstånd som avses i 9 § eller förbjuda dem, om detta är nödvändigt

- 1) för att säkerställa de mål som avses i 1 § eller resultaten av en osedvanligt effektiv vård av fiskbeståndet,
- 2) för att bedriva fiskeriekonomisk forskning,
- 3) för att trygga fisk- eller kräftbeståndet,
- 4) för att säkerställa det ekonomiska utnyttjandet av sådana utplanteringar av fisk eller kräftor som gjorts i kommersiellt eller något annat särskilt syfte,
- 5) för att förhindra överdrivna störningar, eller
- 6) av någon annan därmed jämförbar orsak.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan utfärda en begränsning eller ett förbud som avses i 1 mom. för högst fem år åt gången antingen på eget initiativ eller på initiativ av vattenområdets ägare eller en arrendator, en yrkesfiskare, fiskeområdet, den regionala

miljöcentralen eller den vars intresse ärendet gäller. Arbetskrafts- och näringscentralen kan till sitt beslut om begränsning eller förbud foga sådana villkor som den anser behövliga. Begränsnings- eller förbudsområden kan sammanlagt utgöra högst 25 procent av fiskeområdets vattenareal.

Ett fiskeområde kan på begäran av vattenområdets ägare eller på eget initiativ på grund av fiskevattnets ringa avkastning eller av något annat giltigt skäl utfärda ett förbud eller en begränsning som avses i 1 mom. för en tid av högst sex månader. Föreligger det upprepat behov av förbud eller begränsning, skall beslutet därom underställas arbetskrafts- och näringscentralen för fastställelse.

Om ett fiskeförbud eller en fiskebegränsning söks av någon annan än vattenområdets ägare eller innehavaren av fiskerätten, kan förbudet eller begränsningen på grundval av 1 mom. 4 punkten utfärdas endast med samtycke av vattenområdets ägare eller innehavaren av fiskerätten.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan häva en begränsning eller ett förbud som avses i 1 mom. eller ändra villkoren för

dem, om det inte längre finns skäl att bibehålla begränsningen eller förbudet i oförändrad form.

_____ Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 30 augusti 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

1.

Lag

om ändring av 11 § lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 16 april 1982 om fiske (286/1982) 11 §, sådan den lyder i lag 1045/1996, som följer:

Gällande lag

11 §

Om i 1 § nämnda syftemål eller särskilda skäl kräver det, har *ett landsbygdsnäringsdistrikt* rätt att på begäran av vattenområdets ägare eller ett fiskeområde eller på eget initiativ inom ett bestämt område begränsa mete och pilkfiske som avses i 8 § eller beviljande av tillstånd som avses i 9 § eller förbjuda dem på bestämd tid.

Ett landsbygdsnäringsdistrikt skall förbjuda handredskapsfiske som avses i 8 § inom ett vattenområde, där detta krävs för att säkerställa resultaten av en osedvanligt effektiv vård av fiskbeståndet, för att skydda viktiga lekområden för rovfisk eller för att förhindra överdrivna störningar eller för att trygga havsfåglars häckning under häckningstiden. Förbudet utfärdas på ansökan av vattenområdets ägare eller fiskeområdet eller en arrendator, en yrkesfiskare, den regionala miljöcentralen eller den vars intresse ärendet gäller eller på landsbygdsnäringsdistriktets eget initiativ, och det förbjudna området kan totalt utgöra högst 25 procent av fiskeområdets vattenareal.

Gällande lag

Ett fiskeområde kan på begäran av vattenområdets ägare eller på eget initiativ på

Proposition

11 §

Arbetskrafts- och näringscentralen har rätt att inom ett bestämt vattenområde begränsa i 8 § avsett mete, pilkfiske och handredskapsfiske samt sådant beviljande av tillstånd som avses i 9 § eller förbjuda dem, om detta är nödvändigt

1) för att säkerställa de mål som avses i 1 § eller resultaten av en osedvanligt effektiv vård av fiskbeståndet,

2) för att bedriva fiskeriekonomisk forskning,

3) för att trygga fisk- eller kräftbeståndet,

4) för att säkerställa det ekonomiska utnyttjandet av sådana utplanteringar av fisk eller kräftor som gjorts i kommersiellt eller något annat särskilt syfte,

5) för att förhindra överdrivna störningar, eller

6) av någon annan därmed jämförbar särskild orsak.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan utfärda en begränsning eller ett förbud som avses i 1 mom. för högst fem år åt gången antingen på eget initiativ eller på initiativ av vattenområdets ägare eller en arrendator, en yrkesfiskare, fiskeområdet, den regionala miljöcentralen eller den vars intresse ärendet gäller. *Arbetskrafts- och näringscentralen* kan till sitt beslut om begränsning eller förbud foga sådana villkor som den anser behövliga. *Begränsnings- eller förbudsområden* kan sammanlagt utgöra högst 25 procent av fiskeområdets vattenareal.

Proposition

Ett fiskeområde kan på begäran av vattenområdets ägare eller på eget initiativ på

grund av fiskevattnets ringa avkastning eller av något annat giltigt skäl utfärda ett förbud eller en begränsning som avses i 1 mom. för en tid av högst sex månader. Föreligger det upprepat behov av förbud eller begränsning, skall bestämmelsen underställas *landsbyggnäringsdistriktet* för fastställelse.

grund av fiskevattnets ringa avkastning eller av något annat giltigt skäl utfärda ett förbud eller en begränsning som avses i 1 mom. för en tid av högst sex månader. Föreligger det upprepat behov av förbud eller begränsning, skall *beslutet därom* underställas arbetskrafts- och näringscentralen för fastställelse.

Om ett fiskeförbud eller en fiskebegränsning söks av någon annan än vattenområdets ägare eller innehavaren av fiskerätten, kan förbudet eller begränsningen på grundval av 1 mom. 4 punkten utfärdas endast med samtycke av vattenområdets ägare eller innehavaren av fiskerätten.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan häva en begränsning eller ett förbud som avses i 1 mom. eller ändra villkoren för dem, om det inte längre finns skäl att bibehålla begränsningen eller förbudet i oförändrad form.

Denna lag träder i kraft den 200 .